

בית המשפט המחוזי במרכז-לוד

31 ינו 2014
31084-11-13

צ'רקובסקי נ' צ'רקובסקי ואח'

יחזקאל קינר

השופט

תהלה מרים צ'רקובסקי

התובע

- נגד -

1. בועז יאיר צ'רקובסקי
2. פרקליטות מחוז מרכז אזרחי
3. מדינת ישראל

הנתבע

החלטה

החלטה

1. המבקשת עותרת להארכת מועד להגשת ערעור על החלטת בית המשפט השלום בראשון לציון (כב' השופטת יעל בלכר) מיום 3.9.13 בתיק ת"א 26868-05-13 בה התקבלה בקשה לעיון חוזר שהגיש המשיב 1 (להלן: "המשיב") ובוטלה החלטה מיום 17.7.13 המוחקת את התביעה, ותחת זאת נקבע כי התביעה נגד המבקשת תועבר לבית המשפט לענייני משפחה במחוז מרכז, וכי התביעה נגד המשיבות 2-3 תוסיף להידון בתיק בית משפט השלום.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

2. עניינה של התביעה שהוגשה בבית משפט קמא (להלן: "התביעה") הוא בעלילה שהעלילה, המבקשת, לפי הנטען, נגד המשיב, גרושה, לפיה ביצע המשיב עבירות מין בבתם המשותפת. הבסיס המשפטי לתביעה שהגיש המשיב הוא נזיקי, ונתבעו פיצויים מהמשיבים עבור הנזקים שנגרמו לו עקב העלילה הנטענת.

3. בהחלטתו מיום 17.7.13 הורה בית משפט קמא על מחיקת התביעה בשל חוסר סמכות וקבע כי מקומה להידון בבית המשפט לענייני משפחה, בשים לב לכך שמדובר בתביעה בין גרוש לגרושתו וכן בשים לב לאופי התביעה וטיב הסכסוך.

המשיב 1 הגיש לבית משפט קמא בקשה לעיון מחדש בהחלטתו, וביום 3.9.13 התקבלה הבקשה, ונקבע כי התביעה נגד המשיבות 2 ו-3 לא תימחק ותידון בפניו, ואילו התביעה נגד המבקשת תועבר לבית המשפט לענייני משפחה במחוז מרכז (מעיון בתיק עולה כי בית המשפט לענייני משפחה צירף בינתיים את התביעה שנותרה בבית משפט השלום באופן ששתי התביעות תידונה ביחד בפניו). ההחלטה נומקה בסוגיית ההתיישנות אשר תפגע בזכויות המשיב, אם תימחק התובענה ולא תועבר לבית המשפט לענייני משפחה.

החלטה זו היא ההחלטה נשוא הבקשה שלפני (להלן: "ההחלטה").

4. בבקשתה להארכת מועד טוענת המבקשת כי מאחר והחליפה ייצוג, ההחלטה לא התקבלה אצל בא כוחה הנוכחי במועד, אלא נמסרה לבא כוחה שהוחלף. המבקשת הוסיפה וטענה כי סיכויי הערעור טובים, שכן ההחלטה היא שגויה מיסודה.

5. המשיבות 2 ו-3 בתגובתן הותירו את הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור לשיקול דעתו של בית המשפט. מנגד, המשיב טען בתגובתו כי דין הבקשה להידחות שכן היה על בא כוחה של המבקשת לעדכן את בית משפט קמא בדבר החלפת הייצוג, ומשלא עשה כן- אין לו אלא להלין על עצמו. לא זו אף זו. המשיב הוסיף וטען כי בא כוחה הנוכחי של המבקשת היה פעיל בתביעה והגיש לבית משפט קמא בקשות שונות עוד בטרם מתן ההחלטה על ידו. מכאן כי היה עליו לדעת גם על ההחלטה נשוא הבקשה דנן. עוד טען המשיב כי המועד להגשת ערעור הוא מועד הקבוע בחיקוק, וכי נדרשים טעמים מיוחדים על מנת שבית המשפט יארכיו. טעות של עורך דין אינה נמנית בקרב אותם הטעמים המיוחדים המצדיקים את הארכת המועד להגשת ערעור. בנוסף טען המשיב כי ההחלטה נשוא הבקשה דנן היא "החלטה" ואין היא פסק דין, שכן היא טפלה להליך העיקרי ולא מסיימת את ההליך. לפיכך, הוא טען כי היה על המבקשת להגיש בקשת רשות ערעור ומשהגישה ערעור בזכות- דינו להימחק. לבסוף טען המשיב כי אפילו הייתה מוגשת בקשה לרשות ערעור, דינה היה להידחות, שכן אין מדובר במקרה בו אי מתן רשות לערער על ההחלטה יפגע באופן בלתי הפיך בזכויות המבקשת, שעה שניתן יהיה לערער על כך במסגרת הערעור על פסק הדין.

6. בתשובה לתגובה שבה המבקשת וטענה כי בתיק בית משפט קמא אין כל אסמכתא בדבר מסירת ההחלטה לבא כוחה הנוכחי, ויש בכך בכדי להצדיק את קבלת הבקשה, משהחלטה לא נמסרה לבא כוחה הנוכחי במועד. עוד טענה המבקשת כי בניגוד לטענתו של המשיב 1, אין

עסקינן בערעור על החלטה, אלא בערעור על פסק דין שהוא ערעור בזכות. זאת מאחר וההחלטה נשוא הבקשה היא החלטה המתקנת את ההחלטה שניתנה ביום 17.7.13, שהורתה על מחיקת התביעה ולפיכך מהווה פסק דין. לשיטתה, החלטה המתקנת פסק דין רואים אותה כחלק מפסק הדין אותו היא מבקשת לתקן, ולפיכך הערעור עליה הוא בזכות.

7. להארכת מועד להגשת ערעור נדרש טעם מיוחד, לפי תקנה 528 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, הנדרש לגבי כל מועד שנקבע בחיקוק.

שני שיקולים עיקריים ניצבים בפני בית המשפט עת בוחן הוא בקשה להארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור או ערעור. השיקול האחד הינו הנסיבות שגרמו לאיחור, והשני הוא סיכויי ההליך.

8. הנטייה להכיר בנימוק מסוים כ"טעם מיוחד" להארכת מועד גוברת ככל שנימוק זה נובע מסיבות חיצוניות שאינן נתונות לשליטתו של בעל-הדין. לעומת זאת, כאשר השיהוי נובע מסיבות הקשורות בבעל-הדין עצמו או בבא-כוחו, כגון אי-הבנה או תקלה שניתן היה למנעה מבעוד מועד, הנכונות להאריך את המועד להגשת הערעור מצטמצמת [בש"א 6402/96 הועדה המקומית לתכנון ולבנייה ראשון לציון נ' מיכקשווילי, פ"ד נ(3) 209 (1996)].

9. זאת ועוד, ככל שהאיחור ארוך יותר, ייטה בית המשפט לסרב לבקשה להארכת מועד, הגם שאף כאשר מדובר באיחור קל, לא תינתן הארכת מועד כדבר שבשגרה, אלא אם כן הוכיח המבקש קיומם של טעמים מיוחדים המצדיקים מתן ארכה (בש"א 5636/06 נשר נ' גפן (פורסם בנבו, 23.8.06)).

עוד נקבע בפסק הדין הנ"ל כך:

"טעמים מיוחדים כאמור ייבחנו לפי נסיבותיו של כל מקרה לגופו. לצד משכו של האיחור יש ליתן את הדעת למכלול שיקולים ובהם: האם הבקשה להארכת מועד הוגשה בתוך המועד הקבוע בדין להגשת ההליך; מהות הטעם שהציג המבקש להגשתו של ההליך באיחור; מידת ההסתמכות של בעל הדין שכנגד על האיחור; וכן סיכויי הלכאוריים של ההליך לגביו מוגשת הבקשה להארכת מועד. ככל שסיכויי ההליך לגופו חלשים או אף אפסיים, כך נחלשת ההצדקה מבחינת האינטרס של בעל הדין שכנגד ושל הציבור בכללותו למתן ארכה להגשתו. יודגש כי אין המדובר ברשימת שיקולים ממצה. שאלת קיומם של טעמים מיוחדים להארכת מועד תיבחן תמיד על-פי מכלול נסיבות העניין".

סיכויי ההליך לגביו מתבקשת הארכה מהווים אף הם טעם חשוב שיש לו משקל נכבד במסגרת השיקולים הנשקלים טרם ההכרעה בבקשת הארכה (ר' למשל בע"מ 1406/12 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 20.3.12)).

10. הגם שניכרת הגמשה מסויימת בכל הקשור לסיבה לאיחור בהגשת הערעור (סקירת הפסיקה בעניין זה מופיעה בבע"מ 1406/12 פלוני נ' פלונית (20.3.12) מפי כב' השופט דנציגר, הרי בעניינו, לא נמצאו הטעמים המיוחדים הנדרשים להארכת המועד.

11. ראשית, לא צוין מתי נודע למבקשת ומתי נודע לב"כ המבקשת על מתן ההחלטה נשוא הבקשה להארכת המועד. תצהיר המבקשת (תצהיר בג"צי) שתק בעניין זה, וגם בבקשה לא נאמר על כך דבר. אם עניין כה מרכזי אינו נזכר בבקשה, לא יהא זה מופרך להניח כי המבקשת ידעה על דבר ההחלטה נשוא בקשת הארכת המועד מעו"ד הוכמן (שקיבל את ההחלטה לפי רישומי המזכירות ביום 8.9.13), סמוך למועד הנ"ל, והדבר שומט כמובן את בסיס הבקשה. כבר מטעם זה יש לדחות את הבקשה.

כמו כן, החלפת ייצוג אינה יכולה להוות לבדה טעם המצדיק מתן ארכה להגשת ערעור, במיוחד שעה שבא כוחה הנוכחי של המבקשת יכול היה למנוע מצב בו ההחלטה נשלחה לב"כ המבקשת כפי שצוין ברישומי המזכירות (עו"ד הוכמן), אילו היה ממלא את חובתו ומודיע לבית המשפט על כך שהוחלף הייצוג. דא עקא, המבקשת או בא כוחה הנוכחי לא הודיעו על החלפת הייצוג (עניין שהיה כמובן בשליטתם), ואין הם יכולים לבוא עתה בטענה מדוע לא נשלחה ההחלטה מיום 3.9.13 לבא כוחה הנוכחי של המבקשת (אשר אין ספק כי היה מודע להליך, שכן הגיש תגובת המבקשת לבקשת המשיב לעיון חוזר בהחלטה מיום 17.7.13).

לאמור לעיל יש להוסיף כי האיחור בהגשת הערעור (שהוגש ביום 21.11.13) הוא איחור של מספר שבועות שאינו איחור של מה בכך.

12. יתר על כן, סיכויי הערעור כשלעצמם נמוכים, שכן על פניו נראה כי אופי הסכסוך המתואר בתביעה שהוגשה לבית משפט קמא קשור במהותו לקשר המשפחתי שהיה בין המשיב 1 לבין המבקשת. על כן, בדין קבע בית משפט קמא כי הסמכות נתונה לבית המשפט לענייני משפחה, ובדין גם תיקן החלטתו הקודמת נוכח הנסיבות, והורה על העברת תובענת המשיב נגד המבקשת לבית המשפט לענייני משפחה נוכח חוסר סמכותו לדון בה. יש להבהיר כי התיקון לא נגע לשאלת קיום סמכות או אי קיום סמכות לדון בתובענה, שכן נקודת המוצא של שתי ההחלטות הייתה כי אין לבית משפט השלום סמכות לדון בתובענה, והשוני ביניהן הוא רק בדרך הפרוצדורלית בה תידון התובענה בבית המשפט לענייני משפחה.

13. לאמור לעיל יש להוסיף עוד, כי ההחלטה נשוא הערעור לא גרמה לנזק בלתי הפיך למבקשת, שהרי כל שנקבע הוא כי האכסניה בה תתברר תביעת המשיב נגד המבקשת תהא בבית המשפט לענייני משפחה, ושם תוכל המבקשת להעלות את כל טענותיה נגד תביעת המשיב.

14. נוכח האמור לעיל דין הבקשה להידחות, ומתייתר הצורך לדון בשאלה אם הדרך הנכונה לתקוף את ההחלטה מיום 3.9.13 הייתה בהגשת בקשת ערעור או בהגשת בקשת רשות ערעור, שכן אין לכך חשיבות.

15. אשר על כן אני דוחה את בקשת המבקשת להארכת מועד להגשת הערעור.

ניתנה בסמכותי כרשם היום, ב' אדר א' תשע"ד, 2 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.

